

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Sžk/13/2019
Identifikačné číslo spisu: 2017200210
Dátum vydania rozhodnutia: 25.11.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Monika Valašiková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:2017200210.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Moniky Valašikovej PhD. a členov senátu JUDr. Jozefa Milučkého a JUDr. Eriky Čanádyovej v právnej veci žalobcu: Mesto Trnava, so sídlom Ulica Hlavná 1, 917 71 Trnava, IČO: 00 313 114, proti žalovanému: Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, so sídlom Námetie slobody 6, 810 05 Bratislava, za účasti: 1/ K. Š. Y., nar. XX.XX.XXXX, adresa trvalého pobytu U. Z. XXXX/XX, XXX XX M., 2/ Y. Y. T., nar. XX.XX.XXXX, adresa trvalého pobytu T. Y. XX, XXX XX M., právne zastúpená: Mgr. Mgr. Pavol Sojka, PhD., advokát, so sídlom Námetie Matice slovenskej 4262/23, 018 41 Dubnica nad Váhom, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 08820/2017/SV/23295 z 15. mája 2017, v konaní o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č.k. 14S/47/2017-81 zo dňa 25. októbra 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 14S/47/2017-81 zo dňa 25.10.2018 z r u š u j e a v e c r a c i a krajskému súdu na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred správnym súdom

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Trnave podľa ust. § 190 SSP zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania a následne zrušenia rozhodnutia žalovaného č. 08820/2017/SV/23295 z 15.05.2017. Žalovanému a ďalším účastníkom konania nepriznal právo na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že vychádzajúc z obsahu správnej žaloby a odôvodnenia napadnutého rozhodnutia považoval správny súd za uzavreté, že spornou právnou otázkou v danom prípade bolo, či žalobca ako navrhovateľ vyvlastnenia na ním vymedzený účel vyvlastnenia podľa § 108 ods. 2 písm. f/ stavebného zákona skutočne preukázal vo vyvlastňovacom konaní samotný účel vyvlastnenia, ak nie je na základe prebiehajúceho stavebného konania stavebníkom miestnej komunikácie Cesta „B“ MOK 3,75/30, na výstavbu ktorej sa pozemok registra „C“ č. 4021/561 o výmere 78 m², ktorý je zapísaný na liste vlastníctva č. XXXXX, katastrálne územie: M.. Práve táto skutočnosť bola

dôvodom zrušenia prvostupňového rozhodnutia. Žalobca v správnej žalobe s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 7Sžo/29/2014 z 26. februára 2015 tvrdil, že je aktívne legítimovaným subjektom na podanie návrhu na vyvlastnenie za účelom vybudovania miestnej komunikácie. Z výroku prvostupňového rozhodnutia súčasne vyplýva, že pozemok parcela registra „C“ č. 4021/561 o výmere 78 m², katastrálne územie: M., zapísaný na liste vlastníctva č. XXXXX, sa vyvlastňuje vo verejnom záujme pre účel uskutočnenia stavby „Miestna komunikácia - cesta „B“ MOK 3,75/30“.

3. Správny súd upozornil, že ako vyplýva z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3Sžp/20/2013 z 3. decembra 2013, otázka aktívnej žalobnej legítimácie subjektu na podanie návrhu na vyvlastnenie na účel výstavby miestnej komunikácie podľa § 108 ods. 1 písm. f/ stavebného zákona bola ustálená v tom zmysle, že navrhovateľ vyvlastnenia musí byť aktívne legítimovanou osobou práve vo vzťahu k účelu vyvlastnenia, čo znamená, že súčasne musí byť osobou, ktorá má predmet vyvlastnenia využiť na účel, na ktorý sa vyvlastňuje. Uvedený právny záver je taktiež premietnutý a ďalej rozvinutý aj v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 7 Sžo/29/2014 z 26.02.2015, v ktorom najvyšší súd navyše zastal názor, že prípravu výstavby miestnych komunikácií zabezpečuje obec aj tým, že v prípade potreby iniciuje vyvlastňovacie konanie, pričom nie je vylúčené, aby samotnú výstavbu miestnej komunikácie obec zabezpečila prostredníctvom súkromného sektora.

4. Krajský súd považoval za nesporné, že vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere, vo verejnom záujme, na základe zákona a za primeranú náhradu (čl. 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky). Najširšiu úpravu vyvlastnenia upravuje stavebný zákon (§ 108-§ 116), ktorý v § 108 ods. 2 vymedzuje účely, na ktoré možno vyvlastniť alebo vlastnícke právo k nehnuteľnostiam obmedziť vo verejnom záujme, pričom podľa písmena f/ vyvlastniť vo verejnom záujme možno tiež na výstavbu miestnych komunikácií. Miestna komunikácia je pozemnou komunikáciou vo vlastníctve obce (§ 1 ods. 2 písm. c/ v spojení s § 3d ods. 3 cestného zákona), ktorú tvorí cestné teleso a jej súčasťou (§ 1 ods. 3 cestného zákona).

5. V danom prípade bol účel vyvlastnenia vymedzený ustanovením § 108 ods. 2 písm. f/ stavebného zákona na uskutočnenie stavby „Miestna komunikácia - cesta „B“ MOK 3,75/30“ (ďalej aj ako „stavba“), pričom obsahom administratívneho spisu bolo preukázané, že stavebné konanie sa začalo na návrh viacerých žiadateľov, medzi ktorými navrhovateľ vyvlastnenia (žalobca) nefiguroval a v priebehu vyvlastňovacieho konania bolo stavebné konanie vo veci vydania stavebného povolenia na uvedenú stavbu prerušené rozhodnutím mesta Trnava č. OSaŽP/1581-15724/2013/Jč z 25. marca 2013, do doby predloženia konečného právne nenapadnuteľného rozhodnutia o vyvlastnení pozemkov parc. č. 4021/561 a 4021/83, v katastrálnom území M., na ktorých má byť stavba realizovaná. Teda na základe stavebného povolenia sa má vybudovať na vyvlastňovanom pozemku cestné teleso - pozemná komunikácia, vo vzťahu ku ktorej má byť až následne po kolaudácii vlastnícke právo prevedené kúpnu zmluvou zo stavebníkov na žalobcu, za dohodnutú kúpnu cenu 1 EUR, a to s poukazom na zmluvu o uzatvorení budúcej kúpnej zmluvy, ktorá nadobudla účinnosť jej zverejnením dňa 28.08.2012.

6. Podľa názoru správneho súdu je však takýto spôsob zabezpečenia kogentného účelu vyvlastnenia nedostačujúci. Mesto Trnava, ako navrhovateľ vyvlastnenia, totiž nadobudne vlastnícke právo k pozemnej komunikácii, ktorej vybudovanie je účelom vyvlastnenia, až na základe kúpnej zmluvy, teda až účinnosťou tejto zmluvy nadobudne pozemná komunikácia povahu miestnej komunikácie. Vychádzajúc z uvedeného preto nie je možné s absolútnou určitosťou zaručiť, že cestné teleso, ktoré má byť vybudované na vyvlastnenom pozemku, bude mať v konečnom dôsledku povahu miestnej komunikácie. Táto skutočnosť je podľa názoru správneho súdu tak závažného charakteru, a to vzhľadom na výnimočné využitie inštitútu vyvlastnenia, že sama o sebe odôvodňuje zrušenie rozhodnutia o vyvlastnení. K zabezpečeniu účelu vyvlastnenia prostredníctvom zmluvy o uzatvorení budúcej kúpnej zmluvy sa vyjadril najvyšší súd už citovanom rozsudku sp.zn. 3Sžp/20/20/2013, v ktorom skonštatoval, že nedostatok aktívnej legítimácie v procese vyvlastnenia nie je možné odstrániť zmluvou o uzavretí budúcej kúpnej zmluvy, a to z dôvodu, že prevodné zmluvy sú už uzatvárané mimo procesu vyvlastnenia a zabezpečovanie ich vymožitelnosti už nie je v právomoci správneho orgánu, ktorý

vyvlastnenie uskutočňuje. Uvedený záver sa analogicky vzťahuje aj na danú situáciu, nie však k otázke aktívnej legitímácie žalobcu, ale k otázke preukázania splnenia účelu, na ktorý sa vyvlastňuje - uskutočnenie stavby, pretože aj v danom prípade žalovaný nemá právomoc dosiahnuť vymožitelnosť samotnej zmluvy o uzavretí budúcej kúpnej zmluvy.

7. Správny súd nespochybnil aktívnu legitímáciu žalobcu na podanie návrhu na vyvlastnenie na vybudovanie miestnej komunikácie (§ 108 ods. 2 písm. f/ stavebného zákona). Uviedol, že ale na splnenie tohto účelu je potrebné, aby žalobca bol súčasne stavebníkom miestnej komunikácie, pretože len tým je nespochybniteľný účel vyvlastnenia - výstavba miestnej komunikácie. Akým spôsobom bude jej výstavba realizovaná a financovaná je ponechané na dohode zúčastnených osôb. V tejto súvislosti správny súd dodal, že územné rozhodnutie vydané v súvislosti s výstavbou miestnej komunikácie sa vzťahuje aj na právnych nástupcov jeho navrhovateľa (§ 40 ods. 4 stavebného zákona). Uvedený spôsob riešenia tejto situácie si podľa krajského súdu uvedomuje aj žalobca, pretože v správnej žalobe sám uviedol, že po nadobudnutí vlastníckeho práva k vyvlastňovanému pozemku sa bude usilovať o vstup do stavebného konania tak, aby sa stal jedným zo stavebníkov alebo aby bol stavebníkom iba žalobca. Takéto riešenie však malo prebehnúť už v rámci vyvlastňovacieho konania, pričom práve začatie vyvlastňovacieho konania vo vzťahu k pozemku, na ktorom má byť miestna komunikácia vybudovaná, by bolo dôvodom prerušenia stavebného konania. Pri posudzovaní zákonnosti napadnutého rozhodnutia správny súd vychádzal zo skutkového a právneho stavu v čase jeho právoplatnosti (§ 135 ods. 1 SSP), a preto už absenciu žalobcu v postavení stavebníka nebolo možné v danom správnom súdnom konaní odstrániť.

8. K námietke, ktorou žalobca poukazoval na nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia pre jeho nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov správny súd uviedol, že napadnuté rozhodnutie je vo vzťahu k dôvodu zrušenia prvostupňového rozhodnutia preskúmateľné. Je pravdou, že žalovaný orgán verejnej správy sa po zistení primárneho dôvodu zrušenia napadnutého rozhodnutia už nevenoval ďalším odvolacím námietkam, avšak tieto, už vzhľadom na dôvod zrušenia, posudzovať nebolo potrebné. Správny súd sa rovnako nevenoval posúdeniu ďalších žalobných bodov, a to z dôvodu, že v prípade, ak mesto Trnava bude stavebníkom miestnej komunikácie, začne proces vyvlastnenia, ktorému bude musieť predchádzať neúspešnosť dohody s už aktuálnymi vlastníkmi predmetného pozemku a rovnako bude potrebné opätovne stanoviť jeho aktuálnu hodnotu. V súvislosti s prepojením miestnej komunikácie s účelovou komunikáciou správny súd odkázal na odôvodnenie rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4Sžo/17/2015 zo 4. novembra 2015.

9. Správny súd ďalej uviedol, že má vedomosť o rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky týkajúcej sa problematiky výstavby miestnych komunikácií v danej lokalite, konkrétne sa jedná o „Miestnu líniovú komunikáciu - Cesta „A“ MOK 3,75/30“ a „Miestnu komunikáciu - cesta „B“ MOK 3,75/30“, pričom vyvlastnenia pozemkov na účely ich výstavby sa týkali práve vyššie citované rozsudky najvyššieho súdu, a to rozsudok sp.zn. 3Sžp/20/2013 vo vzťahu k stavbe - „Miestna líniová komunikácia - Cesta „A“ MOK 3,75/30“ a rozsudok sp.zn. 7Sžo/29/2014 vo vzťahu k stavbe - „Miestna komunikácia - cesta „B“ MOK 3,75/30“. V oboch prípadoch podali návrh na vyvlastnenie fyzické osoby na účel vyvlastnenia podľa § 108 ods. 2 písm. f/ stavebného zákona, teda na výstavbu miestnej komunikácie, pričom tieto fyzické osoby boli súčasne aj žiadateľmi o vydanie stavebného povolenia. V oboch prípadoch najvyšší súd uzavrel, že aktívne legitimovaným subjektom na podanie návrhu na vyvlastnenie na účel vyvlastnenia podľa § 108 ods. 2 písm. f/ stavebného zákona je obec, a to z dôvodu, že miestne komunikácie sú vo vlastníctve obce.

10. Správny súd ďalej v odôvodnení rozsudku citoval rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3Sžo/20/2013 z 3. decembra 2013, v ktorom najvyšší súd uviedol, že: „Pokiaľ ide o existenciu verejného záujmu na vyvlastnení pre účely miestnej komunikácie je nevyhnutné zdôrazniť, že verejný záujem vyplýva zo schváleného územného plánu, podľa ktorého výstavbou tejto miestnej komunikácie malo byť zabezpečené prepojenie ulice Pavla Mudroňa s ulicou M. Hella spôsobom určeným v územnom pláne. Schválený územný plán je záväzný i pre mesto Trnava a mesto Trnava je povinné zabezpečiť jeho vymožitelnosť i prostredníctvom vyvlastnenia. V konaní bolo potvrdené, že ďalší účastníci 1/ a 2/

kupovali predmetný pozemok s vedomím, že je určený pre výstavbu miestnej komunikácie. Nedodržaním územného plánu pri výstavbe nových sídelných útvarov, ako je tento môže dôjsť k živej územnej a stavebnej činnosti, ktorá nie je vo verejnom záujme. Rovnako nesystémové, parciálne zmeny územného plánu môžu narušiť jeho funkčnosť a komplexnosť, čo je v rozpore s verejným záujmom. Územný plán už svojou podstatou a spôsobom schvaľovania predstavuje verejný záujem a dotknuté osoby mali možnosť uplatniť námietky ako účastníci konania. Územný plán zabezpečuje proporcionálny rozvoj súkromných a verejných záujmov v danej lokalite. Vyvlastnenie je krajným spôsobom riešenia situácie, ktorá vznikla tým, že ďalší účastníci 1/ a 2/ kúpili a nadobudli do vlastníctva pozemok, ktorý bol územným plánom určený ako prístupová komunikácia k stavebným pozemkom žalobcov 1/ a 2/. Keďže mesto nebolo vlastníkom tohto pozemku je zrejmé, že na dosiahnutie súladu s územným plánom bol určený na vyvlastnenie. Žalobcovia 1/ a 2/ sa nachádzajú v situácii, kedy napojenie plánovanej cesty na svoj pozemok objektívne potrebujú.“

11. Správny súd žalobu podľa § 190 SSP ako nedôvodnú zamietol, účastníkom konania nepriznal právo na náhradu trov konania.

II.

Kasačná sťažnosť, vyjadrenia

12. Proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Trnave podal žalobca v postavení sťažovateľa (ďalej len „sťažovateľ“) dňa 11.12.2018 kasačnú sťažnosť, v ktorej navrhol, aby najvyšší súd podľa ust. § 462 ods. 1 SSP zrušil napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trnave a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

13. V kasačnej sťažnosti sťažovateľ uviedol, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci. Sťažovateľ uviedol, že vyvlastňovacie konanie podľa jeho právneho názoru sa na príslušnom úrade začína na základe návrhu oprávnenej osoby, ktorá má predmet vyvlastnenia využiť na účel, na ktorý sa vyvlastňuje a ktorý sa preukazuje územným rozhodnutím, čo znamená, že stavebný úrad rozhoduje, resp. môže rozhodovať ešte v čase, keď stavebník alebo iná oprávnená osoba nepožiadali o vydanie stavebného povolenia. Považuje z toho dôvodu za irelevantné zaoberať sa otázkou, kto bude stavebníkom povoľovanej stavby, keď účel vyvlastnenia jednoznačne vyplýva z vydaného územného rozhodnutia. Účelom je totiž vybudovanie miestnej komunikácie, ktorej vlastníkom v zmysle vydaného územného rozhodnutia je a môže byť len obec.

14. Stavebný zákon počíta s možnosťou, že by predmet vyvlastnenia nebol využitý na účel, na ktorý sa vyvlastnil a z dôvodu zachovania právnej istoty zákon pripúšťa možnosť zrušenia rozhodnutí o vyvlastnení.

15. Na základe vyššie uvedeného sa sťažovateľ domnieva, že správny súd pri rozhodovaní porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodnutie o zamietnutí žaloby odôvodnil tým, že sťažovateľ ako navrhovateľ vyvlastnenia nepreukázal účel vyvlastnenia podľa § 108 ods. 2 písm. f/ stavebného zákona, a to len na základe skutočnosti, že sťažovateľ nie je stavebníkom stavby. Sťažovateľ má za to, že účel vyvlastnenia vyplýva zo schváleného územného plánu mesta Trnava a územného rozhodnutia č. OSaŽP/24222-15305/08/Jč zo dňa 20.03.2008 o umiestnení stavby „Miestna komunikácia - cesta „B“ MOK 3,75/30“, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 05.05.2008 a ktoré Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp.zn. 6Sžp/12/2011 ponechal v platnosti.

16. Na podporu svojho právneho názoru sťažovateľ upozornil na rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uvedenú v rozsudku zo dňa 26.02.2015, sp.zn. 7Sžo/29/2014. Má za to, že aj z tohto rozsudku vyplýva, že uvedené rozhodnutie podporuje jeho tvrdenie o tom, že navrhovateľ návrhu na vyvlastnenie a žiadateľ o vydanie stavebného povolenia, resp. stavebník v zmysle stavebného povolenia nemusí byť tá istá osoba. Navrhuje, aby kasačný súd napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trnave zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie.

17. K podanej kasačnej sťažnosti sa vyjadril žalovaný svojím písomným podaním zo dňa 11.03.2019, v

ktorom uviedol, že súhlasí s rozsudkom Krajského súdu v Trnave a trvá na svojom vyjadrení k žalobe zo dňa 07.08.2017. Pripomenul, že vyvlastnenie je mimoriadny prostriedok, ktorým sa zabezpečuje plnenie verejného záujmu. Predtým, než správny orgán rozhodne o vyvlastnení, je povinný zistiť či účel vyvlastnenia je možné zabezpečiť iným spôsobom a či žiadateľ o vyvlastnenie naozaj bude účel vyvlastnenia realizovať. V tomto prípade za účelom vyvlastnenia pozemkov mala byť stavba miestnej komunikácie, pričom žiadosť o vydanie rozhodnutia o umiestnení stavby podali iné osoby než sťažovateľ. Sťažovateľ a stavebníci majú uzatvorenú zmluvu o budúcej zmluve o tom, že dokončenú stavbu prevedú do vlastníctva sťažovateľa. Neexistuje istota, že stavebníci stavbu zrealizujú a sťažovateľ nemá právne nástroje od stavebníkov vyžadovať dokončenie stavby.

18. Ministerstvo zrušilo rozhodnutie Okresného úradu v Trnave, odbor výstavby a bytovej politiky zo dňa 15.11.2016, č. OÚ-TT-OVBP2-2016/008301/Pi, pretože podľa § 112 ods. 2 stavebného zákona vyvlastňovacie konanie sa začína na návrh orgánu štátnej správy, právnickej alebo fyzickej osoby, ktorá má predmet vyvlastnenia využiť na účel, na ktorý sa vyvlastňuje a podľa § 109 ods. 2 stavebného zákona vlastnícke právo k pozemkom a stavbám prechádza vyvlastnením na navrhovateľa. Na základe predloženého spisového materiálu ministerstvo konštatovalo, že navrhovateľ vyvlastnenia vo vyvlastňovacom konaní nepreukázal účel vyvlastnenia, nakoľko nie je subjektom, ktorý bude realizovať stavbu, pre ktorú sa majú pozemky vyvlastniť. Účelom vyvlastnenia má byť stavba cesty, stavebníkom sú však tretie osoby.

19. Žalovaný vyjadril názor, že aby pozemky mohli byť vyvlastnené, je nutné, aby bolo zrejmé, že je dostatočne zabezpečené, aby bol splnený účel vyvlastnenia, a to, aby cesta bola postavená a skolaudovaná a prevedená do vlastníctva sťažovateľa. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť ako bezdôvodnú zamietol.

20. Pribratí účastníci sa k podanej kasačnej sťažnosti nevyjadrili.

III.

Konanie na kasačnom súde

21. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (ďalej aj „kasačný súd“, § 438 ods. 2 SSP) po zistení, že kasačnú sťažnosť podal včas účastník konania zastúpený v súlade s ust. § 449 ods. 1 SSP, bez nariadenia pojednávania preskúmal vec a dospel k záveru, že preskúmaný rozsudok Krajského súdu v Trnave je potrebné zrušiť.

22. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako príslušný súd podľa § 11 písm. g/ SSP prejednal vec bez nariadenia pojednávania podľa § 445 SSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk podľa § 137 ods. 4 SSP v spojení s ust. § 452 ods. 1 SSP.

23. Predmetom kasačnej sťažnosti bol rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 14S/47/2017 zo dňa 25.10.2018, ktorým krajský súd zamietol žalobu, ktorou sa sťažovateľ domáhal preskúmania a následne zrušenia rozhodnutia žalovaného č. 08820/2017/SV/23295 z 15.05.2017.

24. Z obsahu administratívneho spisu mal kasačný súd za preukázané, že žalovaný rozhodnutím č. 08820/2017/SV/23295 z 15.05.2017 zrušil podľa § 59 ods. 1 zákona o správnom konaní rozhodnutie Okresného úradu Trnava, odbor výstavby a bytovej politiky č. OÚ-TT-OVBP2-2016/008301/Pi zo dňa 15.11.2016.

25. Prvostupňovým rozhodnutím okresný úrad v konaní o návrhu mesta Trnava, na základe výsledkov vyvlastňovacieho konania rozhodol tak, že vo verejnom záujme podľa § 108 ods. 2 písm. f/ stavebného zákona v spojení s § 17a zákona č. 135/1961 Z.z. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov vyvlastnil spoluvlastnícke právo K. Š. Y., bytom U. Z. XX, M. a Y. Y. T., bytom Y. XX, M., k pozemku parc. registra „C“ č. 4021/561 o výmere 78 m², ktorý je zapísaný na LV

č. XXXXX, k.ú. M., za náhradu za vyvlastnenie spolu vo výške 2 985,84 EUR (každému spoluvlastníkovi za podiel vo výške 1-ica 1 492,92 EUR).

26. Z obsahu administratívneho spisu mal kasačný súd ďalej za preukázané, že voči prvostupňovému rozhodnutiu podali odvolanie Š.M. Y. a Y. Y. T., pričom namietali najmä tú skutočnosť, že na dotknutom pozemku majú vybudované parkovacie miesto pre občana s telesným postihnutím. Ďalej poukázali na to, že na susedné pozemky je možný prístup aj bez vybudovania komunikácie, pre ktorú sa vyvlastňuje a rovnako namietali aj výšku náhrady za vyvlastnenie.

27. Ďalej kasačný súd zistil, že rozhodnutie o umiestnení stavby č. OSaŽP/24222-15305/08/Jč zo dňa 20.03.2008, pre ktorú okresný úrad vyvlastnil dotknuté pozemky bolo vydané v prospech fyzickej osoby - K. M. L. a X. L., obaja bytom J. Q. XXX, M..

28. Zo spisu bolo ďalej zistené, že K. M. L. s manželkou X. L., Y. T. J. a R. C. F., K. M. L. Y. a manželka F. Y. L. E. Y. T. L. podali žiadosť o vydanie stavebného povolenia na stavbu „Miestna komunikácia - cesta „B“ MOK 3,75/30“, na pozemkoch par. č. 4021/561, 4021/83, 4021/497, 4021/166, 4021/533, 4021/534, 4031/177, v k.ú. M..

29. Keďže predložená žiadosť o stavebné povolenie spolu s prílohami neposkytovala dostatočný podklad pre posúdenie navrhovanej stavby, mesto Trnava stavebné konanie rozhodnutím č. OSaŽP/37115-24560/2012/Jč zo dňa 17.05.2012 konanie prerušilo a vyzvalo žiadateľov na preukázanie vlastníckych, resp. iných práv k predmetným pozemkom.

30. Žalovaný správny orgán zistil, že predmetné konanie o vydanie stavebného povolenia nie je ukončené, nakoľko rozhodnutím mesta Trnava č. OSaŽP/1581-15724/2011/Jč zo dňa 25.03.2013 bolo prerušené do doby predloženia konečného právne nenapadnuteľného rozhodnutia o vyvlastnení pozemkov parc. č. 4021/561 a 4021/83, v k.ú. M., na ktorých bude realizovaná požadovaná stavba.

IV.

Právne predpisy a právne názory kasačného súdu

31. V správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

32. Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde (§ 2 ods. 1, 2 SSP).

33. Správne sudy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom (§ 6 ods. 1 SSP).

34. Dňa 27.03.2020 bolo Najvyššiemu súdu SR doručené podanie K. M. L. a X. L. zo dňa 06.12.2019, označené ako „Doplnenie dokladu do kasačnej sťažnosti voči rozsudku Krajského súdu v Trnave sp.zn. 14S/47/2017“. Rovnakí účastníci doplnil ďalšie doklady do podateľne Najvyššieho súdu SR dňa 05.03.2020, dňa 27.03.2020.

35. Dňa 04.02.2020 títo účastníci konania oznámili Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, že v zmysle ust. § 82 CSP z vlastného podnetu vstupujú ako intervienti do konania, pretože majú záujem na zisťovaní skutkového a právneho stavu, od ktorého závisí výsledok predmetného konania.

36. Podľa ust. § 55 ods. 3 SSP každé podanie posudzuje správny súd podľa jeho obsahu.

37. S poukazom na vyššie citované ustanovenie posúdil kasačný súd podanie M. L. a X. L. zo dňa 04.02.2020 ako kasačnú sťažnosť opomenutého sťažovateľa podľa ust. § 442 ods. 2 SSP.

38. Kasačný súd mal zo súdneho spisu Krajského súdu v Trnave za preukázané, že tento konal so žalobcom (mesto Trnava), žalovaným (Ministerstvo dopravy a výstavby SR) a s pribratými účastníkmi administratívneho konania - K. Š. Y. a Y. Y. T., ktorých Krajský súd v Trnave pribral do konania uznesením sp.zn. 14S/47/2017 zo dňa 12.09.2017.

39. Z obsahu administratívneho spisu mal kasačný súd za nesporne preukázané, že K. M. L. s manželkou X. L. podali dňa 21.01.2008 na mesto Trnava (príslušný stavebný úrad) žiadosť o vydanie rozhodnutia o umiestnení stavby „Miestna komunikácia - cesta „B“ MOK 3,75/30“, o ktorej bolo rozhodnuté územným rozhodnutím zo dňa 20.03.2008.

40. Podľa ust. § 41 ods. 2 písm. a/ SSP správny súd môže na návrh uznesením priznať postavenie osoby zúčastnenej na konaní osobe, ktorá nebola účastníkom administratívneho konania a ktorá, podľa písm. a/ cit. ustanovenia, bola priamo dotknutá na svojich právach alebo právom chránených záujmoch vydaním napadnutého rozhodnutia orgánu verejnej správy.

41. Podľa písm. c/ cit. ustanovenia môže byť priamo dotknutá na svojich právach alebo právom chránených záujmoch zrušením napadnutého rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia verejnej správy.

42. Ako už bolo uvedené vyššie, zo spisového materiálu je nesporné, že rozhodnutie o umiestnení stavby č. OSaŽP/24222-15305/08/Jč zo dňa 20.03.2008, pre ktorú okresný úrad vyvlastnil dotknuté pozemky bolo vydané v prospech fyzických osôb - K. M. L. s manželkou X. L..

43. Ďalej bolo zistené, že dňa 07.05.2012 požiadal K. L. s manželkou, Y. J. a R. C. F. žiadosť o vydanie stavebného povolenia na stavbu „Miestna komunikácia - cesta „B“ MOK 3,75/30“, na pozemkoch parc. č. 4021/561, 4021/83, 4021/497, 4021/166, 4021/533, 4021/534, 4021/177, v k.ú. M.. Vzhľadom ku skutočnosti, že predložená žiadosť o stavebné povolenie neposkytovala dostatočný podklad pre posúdenie navrhovanej stavby, rozhodnutím mesta Trnava zo dňa 17.05.2012, bolo toto konanie prerušené. V čase rozhodovania žalovaného toto konanie nebolo právoplatne ukončené.

44. Na základe vyššie uvedených skutočností kasačný súd konštatoval, že napriek tomu, že manželka L., L. boli účastníkmi administratívneho konania o umiestnení stavby, následne účastníkmi stavebného konania, nesporne musia byť účastníkmi aj konania o vyvlastnení predmetnej nehnuteľnosti, nakoľko rozhodnutie o vyvlastnení, resp. nevyvlastnení predmetnej nehnuteľnosti sa bezprostredne dotýka ich práv a právom chránených záujmov. Pretože tu ide o súvisiace konania, a teda aj o vzájomne súvisiace rozhodnutia.

45. Vzhľadom ku skutočnosti, že títo účastníci neboli účastníkmi administratívneho a následne ani súdneho konania, došlo k porušeniu ich procesných práv ako účastníkov konania. Z vyššie uvedeného dôvodu kasačný súd, aj vzhľadom na to, že kasačný súd nie je oprávnený nahrádzať postupy krajského súdu v konaní, dospel kasačný súd na základe vyššie uvedeného k záveru, že napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trnave je potrebné v zmysle ust. § 462 ods. 1 SSP zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, v ktorom sa tento vysporiada so všetkými relevantnými námietkami.

46. Podľa ust. § 469 SSP, ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozsudku, vráteniu veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, krajský súd aj orgán verejnej správy sú viazaní právnym názorom kasačného súdu.

47. Podľa ust. § 467 ods. 3 SSP, ak kasačný súd zruší rozhodnutie krajského súdu a vec mu vráti na ďalšie konanie krajský súd rozhodne aj o nároku na náhradu trov kasačného konania.

48. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednomyseľne (§ 147 ods. 2 v spojení s § 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.